

การศึกษาติดตามและประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในโครงการส่งเสริม
และสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรม
และการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน*

THE STUDY ON MONITORING AND EVALUATION OF RESEARCH UTILIZATION
IN THE CAPACITY DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS AND
COMMUNITY NETWORK ORGANIZATIONS IN PREVENTING
BEHAVIOR PROBLEMS AND OFFENCES OF CHILDREN AND YOUTHS

พรเพ็ญ ไตรพงษ์, ยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล, พิชชา ใจสมคม, อัมพร ศรีประเสริฐสุข
Pornpen Traiphong, Yutthapong Leelakitpaisarn, Pitcha Jaisomkom, Amphorn Sriprasertsuk
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University
Corresponding Author E-mail: pitcha@gswu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ใน
มิติที่สำคัญของโครงการ ทำการศึกษาเชิงคุณภาพสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูล 20 คน สนทนา
กลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ 18 คน และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับเด็กและเยาวชน 300 คน
เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือในการวิจัยแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูล
และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า

ผลการวิจัย พบว่า มีขั้นตอนตามเงื่อนไขที่กำหนดและปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี ใน
ภาพรวมการดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์ คือ ลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบ
การศึกษาไม่ให้อาศัยกระบวนกรยุติธรรม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อ
การดูแล คุ้มครอง สติปัญญา การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่
กระบวนกรยุติธรรม และนำผลการวิเคราะห์มากำหนดเป้าหมาย นำมาจัดกิจกรรมให้ตรงกับ
สภาพปัญหา ผลจากการจัดกิจกรรมได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของ
นักเรียน พื้นที่เสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อป้องกัน ลดโอกาสในการรวมกลุ่ม ซึ่งเสี่ยงต่อการ
กระทำความผิด โดยชุดข้อมูลย้อนกลับเพื่อดูแลนักเรียน ชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่สะท้อนไป
ยังหน่วยงานด้านการดูแล ควบคุม ผลลัพธ์ทำให้ได้เครือข่ายการทำงานด้านเด็ก ได้มีโอกาสใน
การทำงานร่วมกัน เห็นปัญหาและสามารถช่วยกันส่งต่อคดีเพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแลตามภารกิจ

* Received November 4, 2021; Revised December 21, 2021; Accepted December 22, 2021

ของหน่วยงานเครือข่าย เด็กและเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย บทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้สามารถขอรับคำปรึกษาได้ทันทีทันทีเมื่อมีปัญหา ซึ่งเป็นการป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เป็นประโยชน์ในการทำงานเชิงป้องกัน

คำสำคัญ: ประเมินผล; ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์; เด็กและเยาวชน

Abstract

This research article aims to collect findings from research that can be applied in key dimensions of the project. A qualitative study was conducted with in-depth interviews with 20 informants, focus group discussions with 18 duty workers, and questionnaires with 300 children and youth. In-depth interview research tools Data were analyzed and validated using a triangular data validation method.

The results of the research showed that there were procedures according to the specified conditions and were well followed. Overall, the beneficial implementation of the project is to reduce the number of children and youth in the education system from entering the justice system. Encourage educational institutions to develop personnel potential for viewing behavior. Observation institutions have studies and data analysis. Statistics of juveniles entering the justice system and use the results of the analysis to set goals Bring activities to match the problem conditions. The results of the activities obtained in-depth behavioral datasets. student behavior trends Random areas are vulnerable to surveillance for deterrence. Reduce the likelihood of merging. which is at risk of committing an offense by a set of feedback data to take care of students The local situation data set is reflected to the supervisory authorities. had the opportunity to work together See the problem and can help each other forward the case to provide assistance. Take care according to the mission of the network agency. youth have knowledge and understanding of the law Roles and responsibilities of the Observation Center and more network partners Makes it possible to receive advice in a timely manner when there is a problem which is the prevention of wrongdoing of youth It is useful in preventive work.

Keywords; Evaluation; Research Utilization; Children and Youth

บทนำ

กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้ดำเนินโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนซึ่งมีการกำหนดแนวทางและนโยบายที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์จากงานวิจัยมาเป็นส่วนสนับสนุน โดยทางกรมพินิจฯได้มีการจัดทำโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้จากผลการดำเนินโครงการจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผล เพื่อให้ทราบว่าโครงการดังกล่าวดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ และเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อมุ่งการตอบคำถามในการพิจารณาว่า การได้รับทรัพยากรตามกำหนดเวลา การปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนด ได้ผลตามที่กำหนดหรือไม่ โดยจะเป็นประโยชน์สำคัญในการเร่งรัดให้โครงการสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายเสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนด (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2542) และประโยชน์ของการติดตามโครงการคือความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินโครงการและสามารถที่จะวางแผนเพื่อการจัดการในอนาคตได้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2541) ประโยชน์ของการติดตามคือ โดยจุดมุ่งหมายในการติดตามการดำเนินโครงการคือ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้ในด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรม รวมถึงขั้นตอน ต่าง ๆ สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างเต็มที่ คุ่มค่า เกิดการประหยัดทรัพยากรต่าง ๆ ของโครงการ รวมถึงเพื่อให้ทราบปัญหาหรือเหตุขัดข้องต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินโครงการ และให้ได้แนวทางแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงด้านปัจจัยนำเข้า กิจกรรม และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ (พิสนุ พองศรี, 2549) ซึ่งผลจากการติดตามประเมินผลแสดงให้เห็นข้อมูลความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน แนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ส่วนการประเมินผลเป็นหนึ่งในขั้นตอนที่มีความสำคัญสำหรับการบริหารและการดำเนินโครงการในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพโดยเป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงานเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยต่าง ๆ มีการดำเนินงานตามแผน ตามขั้นตอนตามกฎเกณฑ์ และตามเวลาที่กำหนดไว้ และมีผลงานเป็นไปตามแผน วัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ (ชัชชญา ศรีอรุณสว่าง และ ชลวิทย์ เชื้อหอม, 2558) โดยเป็นขั้นตอนมีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน เนื่องจากเป็นการให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในการดำเนินโครงการ ในการที่จะช่วยเติมเต็มความน่าเชื่อถือของการดำเนินงาน การใช้ทรัพยากรในการลงทุนอย่างคุ้มค่า และช่วยให้การตัดสินใจมีความ

ถูกต้องมากยิ่งขึ้น (ดุซงกี โยเหลา และคณะ, 2551) ซึ่งควรที่จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการบริหารจัดการและการดำเนินโครงการให้ดียิ่งขึ้น แต่ขณะเดียวกันจุดมุ่งหมายเฉพาะของการประเมินก็ต้องกำหนดให้ชัดเจน (มนตรี สังข์ทองและคณะ, 2561) การประเมินการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อวัตถุประสงค์ ได้แก่ การกำหนดการวางแผนการดำเนินการหรือเป้าหมาย โดยเป็นการคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้น 2) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อการวางแผนกระบวนการ โดยเป็นการกำหนดเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสม เป็นการคาดหวังเกี่ยวกับวิธีการ 3) การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อการควบคุม ดัดแปลงกระบวนการ ได้แก่ การควบคุมดูแล ปรับปรุงวิธีการต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินการ ซึ่งในระดับนี้เป็นการปฏิบัติการที่เกิดขึ้นจริง และ 4) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อโครงการสิ้นสุด เพื่อตรวจสอบการบรรลุเป้าหมายของโครงการทั้งหมด โดยเป็นเป้าหมายที่เกิดขึ้นจริงหลังจากที่ได้ดำเนินการไปแล้ว โดยการตัดสินใจในการวางแผนจะต้องเกิดจากการประเมินใน 4 ด้าน ดังนี้ (Stufflebeam, et al., 1971 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจรรย์, 2550 ; พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557) การประเมินคุณค่าของการปฏิบัติงานหรือการประเมินเมื่อมีการปฏิบัติงาน (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าที่ได้จากโครงการโดยอาศัยตัวแปรเกณฑ์ในการพิจารณา โดยเรียกว่าเป็นเกณฑ์ปฐมภูมิการประเมินผลในรูปแบบนี้ เน้นเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมเป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลด้านอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นด้วย โดยแนวคิดดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้ประเมินมองผลงานในลักษณะที่กว้างสามารถทราบเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการดำเนินโครงการ ซึ่งส่งผลดีต่อการวางแผนต่าง ๆ แต่ก็มีจุดอ่อนคือมีความยากต่อการปฏิบัติในการติดตามการประเมินผลให้ครบถ้วนในทุกด้าน และการระบุแนวทางการประเมินที่ชัดเจนอาจทำได้ยาก หรืออาจกล่าวได้ว่าแนวคิดนี้เป็นรูปแบบ การประเมินที่สนับสนุนการประเมินที่ไม่ยึดวัตถุประสงค์ หรือเรียกว่าการประเมินการตอบสนอง โดยเน้นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจริง (Actual Effects) หรือผลทั้งหมดของโครงการทั้งในแง่ผล ที่คาดหวัง และผลที่ไม่ได้คาดหวัง เช่น ผลข้างเคียง ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ ในการตัดสินคุณค่าของโครงการ อาจต้องใช้การประเมินความต้องการจำเป็น (Need Assessment) เพื่อเป็นเกณฑ์ หรืออาจใช้วิธีการเปรียบเทียบกับโครงการที่มีความใกล้เคียงกัน เป็นต้น (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2560) นอกจากนี้ จำเนียร ชุณหโสภาค (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เช่น ขาดการติดตาม และประเมินผลในการนำนโยบายที่เป็นผลจากงานวิจัยไปปฏิบัติ 2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงสาธารณะ เช่น ขาดระบบฐานข้อมูลออนไลน์ที่เชื่อมโยงระบบการประชาสัมพันธ์ที่ไม่ได้นางานวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะ 3) ปัญหาและอุปสรรคในการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น ด้านการเชื่อมโยงระหว่าง

มหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจ ไม่มีการบูรณาการงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกันเพื่อเชิงพาณิชย์

4) ปัญหาและอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์ ไม่มีการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานสร้างสรรค์อย่างแท้จริง โดยโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานเชิงรุกในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน โดยร่วมมือกับสถานศึกษาและเครือข่ายชุมชนในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการดังกล่าว โดยผลลัพธ์สำคัญจากผลการวิจัยในโครงการ พบว่า กระบวนการทำงานของผู้ปฏิบัติหน้าที่ สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและยุทธศาสตร์ของกรมพินิจฯ รวมถึงจำนวนของเด็กและเยาวชนมีจำนวนของการกระทำผิดลดลง ซึ่งจากผลการวิจัยดังกล่าวได้มีการนำมาสู่แนวทางในการปฏิบัติงาน โดยมีการขยายผลโครงการไปยังสถานพินิจและสถานศึกษาทั่วประเทศ และมีการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในการทำหน้าที่ดูแลเด็กและเยาวชนในเขตพื้นที่ตามรูปแบบและแนวทางของโครงการอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน และจากความสำคัญของการดำเนินโครงการและความสำคัญของการติดตามประเมินผลการนำผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์จึงได้มีการจัดทำรายงานการวิจัยในโครงการติดตามประเมินผลงานวิจัยใน โครงการการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อทราบถึงผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของโครงการฯ ในมิติต่าง ๆ ที่สำคัญ ตลอดจนได้ข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนากระบวนการดำเนินงานยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
2. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัย ข้อมูลตัวเลขหรือสถิติ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การวิพากษ์ผลการศึกษาวิจัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับโครงการ (พล

รพี ทুমมาพันธ์ และคณะ (2558) ซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหน่วยงานที่กำหนด ได้แก่ หน่วยงานนำร่อง อย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่ หน่วยงานนำร่องจากพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ส่วนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย ตัวแทนคณะทำงาน โครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้แทนจาก กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่ายเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ครูจากสถานศึกษา รวมจำนวน 20 คน โดยผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสม และใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อความเหมาะสมต่อการให้ข้อมูลตามลักษณะเฉพาะของโครงการวิจัย โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการสนทนากลุ่มกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน จำนวน 18 คนจาก 6 หน่วยงานข้างต้น โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับผู้บริหาร และผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ หรือเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่วนที่ 2 คือ แนวข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม โดยเครื่องมือดังกล่าวได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ส่วนที่ 3 กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดลำปาง จังหวัดสงขลา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดแพร่ มีจำนวนจังหวัดละ 50 คน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) โรงเรียนเทศบาลบ้านกิโลสอง โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โรงเรียนวัดบางนาใน

(รีน ศยามานนท์) โรงเรียนหนองบัวซอพิทยาคม โรงเรียนล้อมแรดวิทยา และโรงเรียนวัดนาแก้ว โดยผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มดังกล่าวได้มาจากการเลือกตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multistage Random Sampling) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) เพื่อกำหนดจำนวนของผู้ให้ข้อมูลในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยเครื่องมือดังกล่าวได้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในการนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ ความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการทดสอบความเชื่อมั่น โดยหาค่า Reliability ในลักษณะของภาพรวมและรายข้อในแบบ Internal Consistency โดยผู้วิจัยนำข้อคำถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach Alpha Coefficient พบว่าคะแนนค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมีค่าเท่ากับ .951 ซึ่งสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในประเด็น ดังนี้

- 1) กระบวนการในการดำเนินการ (ผู้เข้าร่วมโครงการ ชั้นตอนและกระบวนการ)
- 2) ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ
- 3) ความเห็นต่อการพัฒนาในแต่ละโครงการ
- 4) อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบสอบถาม จะต้องมีการหาคุณภาพของเครื่องมือ และผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ รวมถึงในการเก็บข้อมูลจะต้องสอบถามความสมัครใจ และต้องรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล และดำเนินการขออนุญาตและเข้าเก็บข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนโดยมีข้อคำถามในประเด็นดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ
2. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการในการดำเนินการของโครงการ

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และผลกระทบ จากการเข้าร่วมโครงการ

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับประโยชน์ภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม

5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาในโครงการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลกับหน่วยงานที่กำหนด ได้แก่ หน่วยงานนำร่องอย่างน้อย 1 หน่วยงาน และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปปฏิบัติที่ไม่ใช่หน่วยงานนำร่องจากพื้นที่กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล และในพื้นที่ 4 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ อย่างน้อยภูมิภาคละ 1 หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น 6 หน่วยงาน

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ หลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ประเมินผลการดำเนินงานวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ ประชุมวิพากษ์ผลการศึกษาค้นคว้าโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนโดยนำเสนอสรุปข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญ ภายหลังจากนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติ รวมถึงแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโครงการ และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ รวมถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการดำเนินงาน และการป้องกัน แก้ไขปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางสนับสนุนการดำเนินงาน

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นของกระบวนการในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนพบว่า การดำเนินโครงการในปัจจุบันในประเด็นวัตถุประสงค์ของโครงการพบว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน การดำเนินการส่งผลให้สถานพินิจ ฯ มีเครือข่ายในการแก้ปัญหาในลักษณะของการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ การได้รับการสนับสนุนวิทยากร และประชาสัมพันธ์สื่อเอกสารของหน่วยงานซึ่งกันและกัน หน่วยงานได้มีการนำสื่อต่าง ๆ ที่ได้รับจากภาคีเครือข่ายมาเป็นองค์ประกอบในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น เจ้าหน้าที่สามารถนำสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม รวมถึงสถานศึกษาสามารถนำสื่อเหล่านั้นไปเป็นสื่อในการเรียนการสอนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ได้ ทำให้เกิดผลลัพธ์ในการพัฒนางาน สามารถกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน เกิดภาคีเครือข่ายที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่ เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่และเป็นการประชาสัมพันธ์

ภาพลักษณ์ขององค์กร ทำให้เกิดเครือข่ายด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการป้องกันและการติดตามคอยช่วยเหลือเด็กและเยาวชน ทำให้มองเห็นปัญหาในแต่ละพื้นที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนนำมาไว้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2540) ในประเด็นเป้าหมายของโครงการ คือ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม และพิจารณาส่งต่อหากนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของโรงเรียนต้องการการช่วยเหลือ ลดโอกาสการกระทำความผิด ลดจำนวนนักเรียนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม จากการดำเนินโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ในภาพรวมควรมีการดำเนินการต่อไป โดยประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการ ทำให้ลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในระบบการศึกษาไม่ให้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยสถิติการกระทำความผิด พบว่าร้อยละ 25 ของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม มีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา การขับเคลื่อนโครงการนี้จึงเป็น Primary Prevention และ Secondary Prevention อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้สถานศึกษาได้พัฒนาศักยภาพบุคลากรในสังกัดเพื่อการดูแลและประพฤตินักเรียน นักศึกษา ซึ่งกลุ่มเป้าหมายมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ และการดำเนินงานของสถานพินิจฯ

ในประเด็นของกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการคัดกรอง และมีปัญหาเฉพาะด้าน จะเห็นว่าเมื่อนำมาจัดกิจกรรมให้ตรงกับสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย เช่น นักเรียน นักศึกษา บุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา ผู้ปกครอง และเครือข่ายจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการดำเนินกิจกรรม ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรมได้ชุดข้อมูลพฤติกรรมของนักเรียนในเชิงลึก แนวโน้มพฤติกรรมของนักเรียน พื้นที่สุ่มเสี่ยงต่อการเฝ้าระวังเพื่อการป้องปราม ลดโอกาสในการรวมกลุ่มซึ่งเสี่ยงต่อการกระทำความผิด โดยชุดข้อมูลจะเป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับทางสถานศึกษาเพื่อดูแลนักเรียนต่อไป รวมถึงเป็นชุดข้อมูลสถานการณ์ในพื้นที่เพื่อสะท้อนไปยังหน่วยงานด้านการดูแล ควบคุม เช่น คณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัด นอกจากนี้ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการทำให้ได้เครือข่ายการทำงานด้านเด็ก ได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกัน เห็นปัญหาและสามารถช่วยกันส่งต่อ Case เพื่อให้การช่วยเหลือ ดูแล ติดตามภารกิจของหน่วยงานเครือข่ายนั้น ๆ ต่อไป

ในประเด็นผลของการดำเนินโครงการในส่วนของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองเพิ่มมากขึ้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสถานพินิจฯ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น ทำให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเมื่อมีปัญหาในการขอรับคำปรึกษา เพื่อเป็นการป้องกันการกระทำความผิด และจากการดำเนินโครงการทำให้ได้ข้อมูลของเด็กและเยาวชนที่จะใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการป้องปรามการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือเข้าไปดูแลได้อย่างตรงประเด็น ซึ่งข้อมูลที่ได้เป็นประโยชน์ที่จะใช้เพื่อลดการ

กระทำความผิดของเด็กและเยาวชน หรือข้อมูลที่จะนำไปใช้ในเชิงป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชน กระทำความผิด นอกจากนี้ยังทำให้เด็กและเยาวชนมีช่องทางในการขอรับคำปรึกษา ได้ทันท่วงที เพื่อลดโอกาสกระทำความผิดและไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ในประเด็นปัญหาและอุปสรรคการดำเนินโครงการที่ผ่านมาพบประเด็นปัญหาเรื่องเวลา ในการจัดกิจกรรมในปริมาณของสถานพินิจฯ ไม่ตรงกับปฏิทินการศึกษา บางสถานศึกษา ต้องการให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมในช่วงปิดเทอม หรือบางสถานศึกษาต้องการให้จัดกิจกรรม ช่วงเปิดเทอมเท่านั้น หรือสถานศึกษาไม่สามารถให้สถานพินิจฯ จัดกิจกรรมได้ เนื่องจากตรงกับ ช่วงสอบของเด็กและเยาวชน

ปัญหาเรื่องงบประมาณที่ไม่เพียงพอมีความคิดเห็นว่าการแยกเป็นงบประมาณอีกส่วน หนึ่งจากงบดำเนินการของสถานพินิจฯ และบางหน่วยงานงบประมาณอาจไม่เพียงพอ ปัญหา เรื่องทัศนคติของสถานศึกษาที่มองว่าหากสถานศึกษามีจำนวนเด็กที่กระทำความผิดมากจะส่งผล ต่อภาพลักษณ์ของสถานศึกษาจึงปกปิดข้อมูลจำนวนเด็กที่กระทำความผิดหรือมีแนวโน้มกระทำความ ผิด และไม่ต้องการเข้าร่วมโครงการกับสถานพินิจฯ

ปัญหาเรื่องการทำคำปรึกษาเชิงลึก เนื่องจากบางกรณีการทำคำปรึกษาแบบกลุ่มอย่าง กว้างไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในบางกรณีที่ต้องการคำปรึกษาเชิงลึกแต่ข้อจำกัดเรื่องเวลา และความพร้อมของเจ้าหน้าที่ไม่สามารถดำเนินการในเชิงลึกได้

ปัญหาสถานที่ที่ใช้ในการดำเนินโครงการ จะเป็นสถานที่ของสถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย แต่ละสถานศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นห้องประชุม หรืออาคารอเนกประสงค์ของสถานศึกษาที่ สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมบางสถานศึกษาไม่มีห้องประชุม จำเป็นต้องใช้อาคารอเนกประสงค์ ซึ่งส่งผลให้การจัดกิจกรรมในบางครั้งถูกรบกวนด้วยสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ซึ่งไม่เหมาะกับการจัด กิจกรรมในบางกิจกรรม ทำให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมขาดความสนใจ หรือถูกสิ่งรบกวนอก รบกวนได้ นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าหากเป็นไปได้ควรผนวกกิจกรรมในโครงการเข้ากับรายวิชาในสถานศึกษา เช่น วิชาป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน เพื่อ แก้ปัญหาในเรื่องการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาติดตามประเมินผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในโครงการส่งเสริมและ สนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็ก และเยาวชนอย่างยั่งยืน ในครั้งนี้ จากมุมมองของผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ตัวแทน คณะทำงานโครงการวิจัยฯ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมฯหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้แทนจาก กลุ่มพัฒนาระบบงานป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและการส่งเสริมเครือข่าย เด็ก และเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ครูจากสถานศึกษา รวมจำนวน 20 คน กลุ่มที่ 2 คือกลุ่มผู้ปฏิบัติ หน้าที่ในโครงการส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหา

พฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน จำนวน 18 คนจาก 6 หน่วยงาน กลุ่มที่ 3 คือกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาที่ศึกษาอยู่ในกรุงเทพมหานคร จังหวัดลำปาง จังหวัดสงขลา จังหวัดสระแก้ว จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดแพร่ มีจำนวนจังหวัดละ 50 คน ประกอบด้วย โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) โรงเรียนเทศบาลบ้านกิโลสอง โรงเรียนพิริยาลัยจังหวัดแพร่ โรงเรียนวัดบางนาใน (รื่น ศยามานนท์) โรงเรียนหนองวัวซอพิทยาคม โรงเรียนล้อมแรดวิทยา และโรงเรียนวัดนาแก้ว โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการสำรวจความคิดเห็นของเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1. การรวบรวมข้อค้นพบจากงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในมิติที่สำคัญของโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน พบว่าผลจากการศึกษาทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมีความสอดคล้องกันทั้งในด้านของกระบวนการในการดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติงาน ผู้เข้าร่วมโครงการ ประโยชน์ ผลลัพธ์ อุปสรรคตลอดจนแนวทางในการพัฒนาโครงการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการในการดำเนินงานสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าประสงค์และสอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวัง สามารถนำไปสู่การพัฒนาต่อยอด ขยายผลการดำเนินโครงการดังกล่าวให้ออกไปสู่สถานศึกษาหรือเครือข่ายทางสังคม ชุมชนให้เข้ามามีบทบาท ส่วนร่วมในการร่วมกันพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป โดยผลการดำเนินการดังกล่าวมีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่หน่วยงานตั้งไว้สอดคล้องกับประเด็นของการนำผลของวิจัยใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานของหน่วยงานในปัจจุบัน โดยผลจากการดำเนินงานส่งผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์มีผลผลิตและผลลัพธ์ในการดำเนินการที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการดำเนินงานของหน่วยงาน การปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ตลอดจนผลลัพธ์ที่เกิดกับเด็กและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับชนิดา มิตรานันท์ (2560) ที่ได้เสนอว่าการประเมินด้วยการติดตามผล ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการให้ความรู้ที่ใช้เวลาในการดำเนินโครงการนาน หรือ เป็นโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรต่าง ๆ แล้วดำเนินการติดตามว่ามีกานำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปใช้หรือมีผลลัพธ์เกิดขึ้นอย่างไร รวมถึงการนำไปใช้แล้วเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงาน องค์กร ชุมชน สังคม และมีผลกระทบอย่างไร ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการศึกษาวิจัยและการนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินการมีความสอดคล้องกันและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการดำเนินโครงการได้มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการนำผลการปฏิบัติไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจนเป็นการพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ดังนั้นผลการดำเนินโครงการวิจัยจึงสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน และสามารถส่งผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการ

ดำเนินงาน ดังนั้นผลการดำเนินโครงการวิจัยจึงสามารถนำไปเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงาน และสามารถส่งผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2537) ที่ได้เสนอว่าการวิจัยนั้นเป็นประโยชน์โดยตรงต่อทั้งนักวิชาการและนักบริหารโดยการนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุง ทั้งในด้านนโยบายและในด้านการบริหาร รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะหากมีการทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับ Reeuwijk & Zorge (2013) ที่เสนอว่าการวิจัยมีความสำคัญสำหรับการติดตามและการประเมินผล เนื่องจากในการติดตามและการประเมินผลเป็นการดำเนินการเพื่อที่จะต้องการตอบคำถามในประเด็นต่าง ๆ เพื่อทราบว่าจะอะไรคือปัจจัยที่ช่วยหรือจำกัดในการบรรลุวัตถุประสงค์ การดำเนินการนั้นถูกต้องหรือจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยน นอกจากการนำแนวทางของการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติแล้ว ในการดำเนินโครงการยังต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการโครงการให้มีประสิทธิภาพ อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการดำเนินโครงการให้ได้ประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2551) ที่เสนอว่า การบริหารโครงการเป็นกระบวนการในการกำหนด วางแผน ติดตามและควบคุมกิจกรรมของโครงการสามารถดำเนินการตามแผนที่ได้จัดทำขึ้น ภายใต้วัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ คือ โครงการประสบความสำเร็จ ใช้งบประมาณและได้ผลงานตรงตามที่กำหนด ตามที่รัตนสา คณิต (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า หมายถึง การบริหารโครงการ คือ การทำหน้าที่ต่าง ๆ ทางด้านบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุมการใช้ทรัพยากรของโครงการ เพื่อให้โครงการดำเนินไปได้ และบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ และสุภาพร พิศาลบุตร (2553) ได้ให้ความหมายของการบริหารโครงการว่า หมายถึง งานชนิดหนึ่งที่มีผู้มีความเกี่ยวข้องทุกคนจะต้องร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานนั้นให้ บรรลุถึงความสำเร็จหรือตามเป้าหมายที่บุคคลเหล่านั้นต้องการ โดยต้องอาศัยกระบวนการในการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญหลายหลักการด้วยกัน ดังเช่น การวางแผน การจัดหน่วยงาน การอำนวยความสะดวก และการควบคุม เป็นต้นสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อที่จะเป็นพื้นฐานในการวางนโยบาย สู่การพัฒนาในด้านอื่น ๆ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์) รวมถึงผลของการติดตามการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์จากผู้ให้ข้อมูลต่างได้สะท้อนถึงประโยชน์ของการดำเนินงานตามแนวทางของผลงานวิจัย โดยเห็นพ้องกันว่าโครงการที่ดำเนินการเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องดังที่ภาคภูมิ ทิพคุณ (2562) ได้เสนอว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐกับประชาคมวิจัย และความพยายามในการผลักดันและเผยแพร่ผลงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์เป็นสองปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระดับการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยของหน่วยงานภาครัฐ โดยเสนอว่า หากต้องการให้งานวิจัยถูกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายมากขึ้น จะต้องสร้างกลไกเชื่อมต่อระหว่างภาครัฐและภาควิจัย และเป็นกลไกที่ส่งผลให้เกิดปฏิสัมพันธ์ในเชิงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้ ประการที่สอง คือการสร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย ผลักดัน

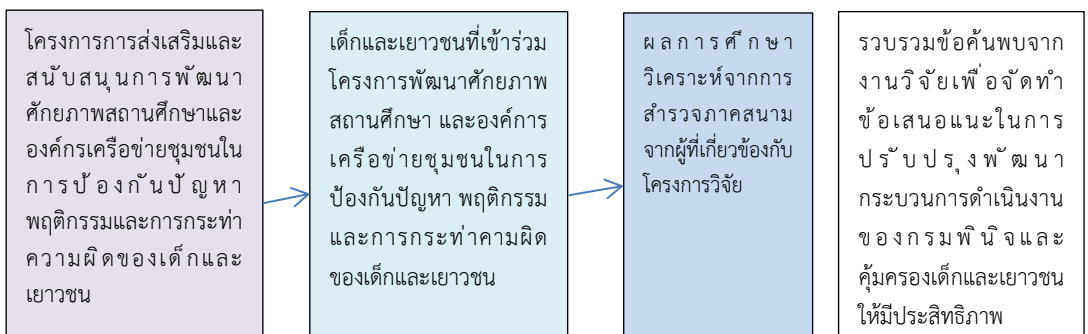
ผลงานไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย และประการที่สาม คือความจำเป็นของหน่วยงานที่จะต้องใช้งานวิจัยเป็นหนึ่งในปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อระดับการใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการนำผลของการศึกษาวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

2. การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนและวิธีการในการประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นในปัจจุบัน ผลจากการวิจัยพบว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมกับกลุ่มเด็กและเยาวชนนั้นเป็นการช่วยให้นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ-มีความรู้และทักษะในการจัดการกับปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด พร้อมทั้งรู้ถึงผลกระทบจากการกระทำความผิด และบทลงโทษต่างๆ ที่จะได้รับ นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลยังได้มีการเสนอว่า ประโยชน์สำคัญที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการคือการที่หน่วยงานประสบความสำเร็จในการลดสถิติคดีเด็กและเยาวชนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชนได้ และผลจากการดำเนินงานป้องกันจากโครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติงานมีปริมาณงานลดน้อยลง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพงานได้มากขึ้น ในส่วนของหน่วยงานได้ภาคีเครือข่ายการทำงานด้านเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น สามารถประสานงานหรือมีทีมเครือข่ายในการป้องกันและการช่วยเหลือดูแลเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีการบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ และส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กรในการทำงานเชิงรุกที่เป็นการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ (2561) ที่เสนอถึงปัจจัยและสาเหตุที่นำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์อย่างต่อเนื่องจากการศึกษาวิจัยว่าประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านนักวิจัยที่เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และการดำเนินงานมีความต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดโครงการ ด้านครูที่เล็งเห็นประโยชน์ของโครงการและมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ด้านของตัวนักเรียนที่สนุกกับกิจกรรมและกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และด้านภาคีเครือข่ายที่มีการประสานความร่วมมือที่ดีระหว่างหน่วยงาน

องค์ความรู้จากการวิจัย

1. โครงการดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุน ปรับปรุงพัฒนาโครงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

1. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนอย่างมาก สามารถช่วยเด็กและเยาวชนของประเทศไทยให้มีอนาคตที่ดีต่อไปได้ จึงควรมีการสนับสนุนในการดำเนินการโครงการดังกล่าวต่อไป

2. การดำเนินการของโครงการดังกล่าว สามารถดำเนินงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ได้ จึงควรมีการอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความชำนาญเพื่อนำไปใช้งานต่อไปให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป

3. โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายชุมชนในการป้องกันปัญหา พฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชนเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเด็กและเยาวชนให้มีชีวิตที่ดีมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตลดความเสี่ยงในการกระทำความผิด สามารถใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข จึงควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อตอบสนองกับการทำงานในยุคโควิด 19 นี้

4. โครงการดังกล่าวเป็นโครงการที่ต้องมีการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงควรทำความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ และร่วมมือกับเครือข่ายที่หลากหลาย เพื่อให้โครงการดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการขยายขอบเขตของประชากรในการวิจัยครั้งต่อไป เพื่อศึกษาประชากรในกลุ่มที่กว้างขึ้นในการให้ข้อมูลในเชิงลึกและในประเด็นที่มาจากมุมมองของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงโครงการให้มีคุณภาพและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ประสบความสำเร็จต่อไป

2) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่ม โดยแยกชุดคำถามสำหรับเจ้าหน้าที่ เด็กและเยาวชน รวมถึงผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจน และมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

3) ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเก็บข้อมูลการตอบแบบสอบถามจากเด็กและเยาวชนที่หลากหลายจังหวัดในจำนวนที่มากกว่านี้ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่แท้จริงและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

จิตต์วิมล คล้ายสุบรรณ. (2561). การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนา เครือข่ายเชิงพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในเขตภาคใต้. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 13(1), 15-32.

จำเนียร ชุณหโสภาค. (2559). กลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 6(1), 20-30.

ชนิดา มิตรานันท์. (2560). การประเมินผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของชุดโครงการวิจัยและพัฒนาเครือข่ายเชิงพื้นที่ เพื่อหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในเขตภาคเหนือ. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 13 (1), 171-196.

ชัชชญา ศรีอรุณสว่าง และชลวิทย์ เชื้อหอม. (2558). *หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลและตัวชี้วัด*, สืบค้น 26 กันยายน 2564, จาก http://203.155.220.230/info/Plan/planUp/p_9.pdf.

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). *พฤติกรรมองค์กรกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: บริษัท วี.พี.ร็ินท์ ดุสิต โยเฮลา และคณะ. (2551). *การวิจัยประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย(รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2557). แนวคิดและกระบวนการประเมินโครงการ. สืบค้น 15 กรกฎาคม 2564, จาก http://edjournal.stou.ac.th/filejournal/5_1_544.pdf
- พลรพี ทูมมาพันธ์ และคณะ.(2558). รายงานการถอดบทเรียนความสำเร็จของโครงการการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและองค์กรเครือข่ายในชุมชนในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำความผิดของเด็กและเยาวชน (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม.
- พิสนุ พองศรี. (2549). *การประเมินทางการศึกษา: แนวคิดสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เทียมฟ้า.
- ภาคภูมิ ทิพคุณ. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐของไทย. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 11(21), 102-122.
- มนตรี สังข์ทอง และคณะ. (2561). *การประเมินระบบและกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยของหน่วยวิจัยนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน ระยะที่ 3* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- รัตนา สายคณิต. (2546). *การบริหารโครงการ:แนวทางสู่ความสำเร็จ*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี.(2541). *การปรับเทียบมาตรฐานระหว่างแบบทดสอบ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2560). *รากแก้วของการประเมิน*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2560, จาก <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/chailikit3.pdf>
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สุภาพร พิศาลยบุตร(2553).*การวางแผนและการบริหารโครงการ*. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). *บทความทางการประเมินโครงการ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). การประเมินผลการปฏิบัติการวิจัย. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*. 10(2).
- _____. (2542). การออกแบบการกำกับงาน และประเมินผลโครงการ. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย*, 12(1), 49-62.
- Reeuwijk, M.V., Zorge, R.V. (2013). *Explore Toolkit for involving young people as researchers in sexual and reproductive health programmes*. Netherlands: Rutgers WPF.